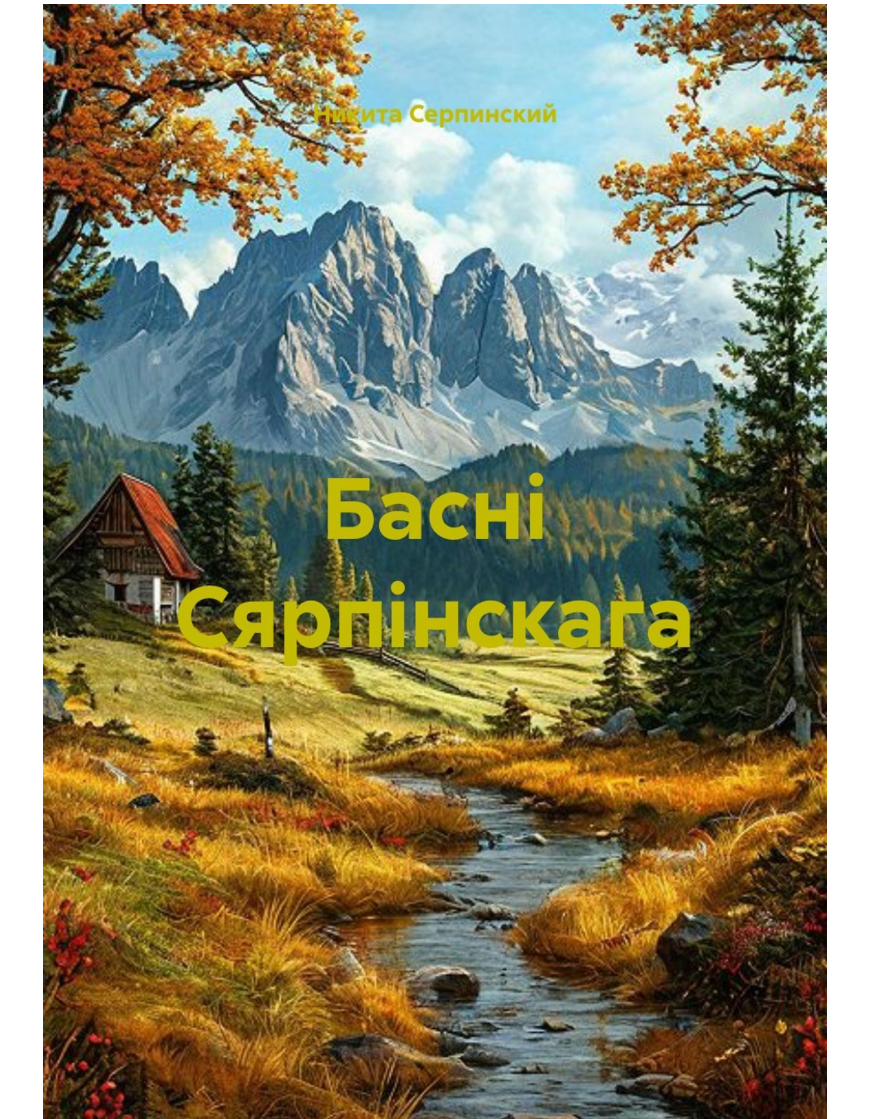

The background image is a vibrant autumn landscape. In the foreground, a small river flows through tall, golden-brown grasses and some red berries. To the left, a small wooden cabin with a red roof is nestled among evergreen trees. The middle ground shows a valley with more trees and a wooden fence. In the background, majestic, rugged mountains with patches of snow rise against a blue sky with white clouds. The scene is framed by trees with bright orange and yellow autumn leaves at the top and sides.

Никита Серпинский

Басні Сярпінскага

Никита Серпинский

Басні Сярпінскага

<https://litres.ru/74268504>

SelfPub; 2026

Аннотация

«Гэты зборнік — спроба паглядзець на чалавечыя ўчынкі праз вобразы жывёл. Тут ёсць вернікі і скептыкі, багатыя, якія страцілі сябе, і бедныя, якія захавалі сябе. Кожная басня — гэта не гісторыя, а пытанне. Яны не вучаць, а запрашаюць да дыялогу. Для тых, хто любіць думаць, а не проста чытаць».

Никита Серпинский

Басні Сярпінскага

Уступ

Гэтыя басні нарадзіліся не з жадання павучаць. Яны з'явіліся з разважанняў, якія доўжыліся доўгія вечары, з спробаў зразумець, чаму людзі робяць тое, што робяць, і чаму свет выглядае менавіта так, а не інакш.

Кожная з гэтых гісторый — гэта спроба паглядзець на рэчы пад іншым вуглом. Тут ёсць жучкі, якія вераць у божых каровак, і ёсць тыя, хто сумняваецца. Ёсць багатыя, якія беднеюць з-за статусу, і бедныя, якія захоўваюць сябе. Ёсць тыя, хто вучыцца, і тыя, хто смяецца над вучнем, а потым губляюць слова.

Гэта не пра тое, каб сказаць, «як трэба». Гэта пра тое, каб спытаць: «А чаму мы так робім?»

Не чакайце ад гэтых басень прамых адказаў. Яны хутчэй падобныя на лустэркі, у якіх кожны можа ўбачыць сваё адлюстраванне. Калі хоць адна з іх прымусіць вас задумацца — значыць, яны напісаны не дарэмна.

Басня пра Божую кароўку

Аднойчы летам, калі паветра плавілася ад спёкі, сустрэліся на паляне два жучкі. Адзін быў спрытны і ўсё кудысьці

бег, другі — павольны, любіў сядзець на травінцы і назіраць. І пачалі яны гаварыць пра Божую кароўку, што жыла на высокім лісце.

Першы сказаў:

— Яна ад Бога. Яна нас выратуе.

Другі ўсміхнуўся:

— З чаго ты ўзяў? Яна проста жучок, як і мы.

— Як ты смееш! — абразіўся першы. — Яе назвалі Божай, значыць, яна ад Бога.

— А хто яе так назваў? — спытаў другі. — І за што?

— Мяне так навучылі, і я веру, — адказаў першы.

— Можа, яна самазванка?

Першы не стрымаўся:

— Яна — стварэнне Божае! Яна мацнейшая за ўсіх!

У гэты момант з высокага ліста спусцілася сама Божая кароўка. Яна была яркай, круглай, з чорнымі кропкамі і выглядала велічна.

Яна звярнулася да жучкоў:

— Жучкі мае мілыя, прынясіце мне паесці.

Першы адразу ж кінуўся выконваць, а другі паглядзеў, паківаў галавой і пайшоў жыць сваім жыццём.

Першы жучок карміў яе, паіў, пабудаваў для яе домік. А

Божая кароўка аблянілася і сама паверыла, што яна сапраўды багіня.

Аднойчы падзьмуў моцны вецер. Другі жучок схаваўся ў сваім доміку. А першы прыбег да Божай кароўкі і з надзеяй папрасіў:

— Вялікадушная, схавай мяне!

Яна зірнула на яго і холадна адказала:

— Чаму я павінна цябе ратаваць? Ты хто такі?

Ён не паспеў сказаць ні слова. Яна пнула яго лапкай, як нежывы камень. Ён адляцеў і застыў на халоднай зямлі, корчачыся ад болю і не разумеючы, чаму гэта здарылася з ім.

Назаўтра другі жучок знайшоў яго.

— Навошта ты ахвяраваў сабой дзеля той, хто нават не заўважыла тваёй ахвяры? — спытаў ён.

Першы не адказаў. Ён глядзеў у неба, усё яшчэ спадзеючыся, што яго ўбачаць.

А Божая кароўка, седзячы на сваім лісце, прамовіла:

— Ён выканаў мэту значна вышэйшую... Яму не было дадзена зразумець гэта.

І яна засталася адна.

Гэтая басня — пра тое, як лёгка паверыць у веліч таго, хто проста займае высокае становішча. І як цяжка прызнаць, што твая вера была памылковай. Першы жучок зрабіў з

*Божай каройкі куміра, хоць яна нічога не зрабіла, каб заслу-
жыць гэта. А другі жучок вырашыў жыць сваім розумам.
Гісторыя нагадвае: не трэба шанаваць тых, хто не шануе
цябе.*

Два свіна

Жылі-былі два свіны — Ян і Марфік. Яны былі вольныя, як вецер, і бегалі па двары, дзе ім заманецца. Але была ў іх адна асаблівасць: яны любілі перашкаджаць усім, хто спрабаваў жыць спакойна.

Яны пераварочвалі міскі з ежай, калі суседзі садзіліся вячэраць. Яны вырывалі кветкі з клумбаў, якія з такой любоўю вырошчвалі гаспадары. Яны ляскалі варотамі, калі хтосьці спрабаваў заснуць. Яны рабілі так, што нават самыя цярплівыя пачыналі злавацца.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.